

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Geografia historyczna, PG_00117031						
Kierunek studiów	Projektowanie gier historycznych						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot						
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		30.0	62
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z głównymi zagadnieniami geografii historycznej. Studenci zapoznają się z głównymi problemami badawczymi, stosowanymi metodami i narzędziami. Istotne będzie zapoznanie się studentów ze źródłami pisanymi i kartograficznymi z jednej strony oraz z obecnymi rozwiązaniami informatycznymi w zakresie wytwarzania i udostępniania danych geograficznych szerokiej publiczności w Interencie, z drugiej strony. Da to podstawę studentom do świadomego i efektywnego wykorzystywania wiadomości historyczno przestrzennych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PGHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu historii, w tym dokonywać właściwego doboru źródeł informacji oraz oceniać te informacje, przeprowadzać ich krytyczną analizę i dokonywać syntezy	Student na podstawie zdobytej wiedzy potrafi zdefiniować historyczne elementy krajobrazu antropogenicznego oraz ich związek z krajobrazem naturalnym. Student jest w stanie określić relacje między siecią rzeczną, osadniczą, drogową, glebami, stosunkami własnościowymi i podziałami terytorialnymi. Student potrafi określić przydatność danego typu źródła do analizy określonego problemu.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PGHL3_U02] Potrafi dobierać oraz stosować metody i narzędzia (w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne) w sposób adekwatny do rozwiązywanego problemu	Student jest w stanie wykorzystać podstawowe narzędzia i standardy informatyczne tworzenia, wymiany, publikacji i wizualizacji danych geograficznych. Student potrafi korzystać z geoportali i repozytoriów danych. Student potrafi się posługiwać mapą papierową i opisać jej cechy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PGHL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Student krytycznie ocenia własną wiedzę, identyfikuje jej braki i jest gotów do jej poszerzania. W kontekście określonego problemu, na bazie literatury przedmiotu, jest w stanie samodzielnie określić dalsze zasoby, do których powinien sięgnąć. Jest też gotów do zasięgania opinii ekspertów.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PGHL3_W04] Ma zaawansowaną wiedzę na temat dorobku historiografii, rozróżnia główne nurty i kierunki badań oraz ma świadomość istnienia w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych odmiennym podłożem narodowym i kulturowym	Student ma świadomość istnienia różnych nurtów i metodologii badawczych w obszarze geografii historycznej, potrafi je wymienić, opisać ich specyfikę i centralne zagadnienia badawcze. Zdaje sobie sprawę z pojemności określenia geografia historyczna.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PGHL3_W06] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka; opanował fachową terminologię z zakresu nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych	Student potrafi nazwać główne problemy badawcze w geografii historycznej i do ich badania potrafi dostosować odpowiednie narzędzia i metody. Zna terminologię związaną z wykorzystywanymi źródłami i pracami dokumentacyjnymi z zakresu geografii historycznej. Jest zaznajomiony z pojęciami techniczno-informatycznymi związanymi ze stosowaniem narzędzi cyfrowych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PGHL3_W07] Posiada zaawansowaną wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz rozumie ich użyteczność przy tworzeniu gier historycznych	Student zna uwarunkowania powstawania najważniejszych typów źródeł wykorzystywanych w geografii historycznej i związane z nimi ograniczenia. Potrafi określić podstawowe właściwości źródeł i twórczo ocenić jego potencjał w procesie tworzenia gier komputerowych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja

Treści przedmiotu	Główne zagadnienia i pojęcia geografii historycznej. Historia sieci osadniczej, podziałów terytorialnych i sieci drożnej. Topografia miejska. Źródła wykorzystywane do badań geograficzno-historycznych. Mapy dawne i historyczne. Gazetteer i słowniki geograficzne. Narzędzia GIS i ich wykorzystanie. Dane historyczno-geograficzne w Internecie. Szczegółowy plan zajęć zostanie przedstawiony na pierwszym spotkaniu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Zaliczenie ustne	51.0%	60.0%
	Aktywność na zajęciach	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Atlas Historyczny Miast Polskich, red. R. Czaja, 1993-2024 <i>Atlas historyczny polski. Ziemie polskie korony w drugiej połowie XVI wieku</i>, red. M. Słoń, Warszawa 2021. Buczek K., <i>Dzieje kartografii polskiej od XV do XVIII wieku. Zarys analityczno-syntetyczny</i>, Wrocław 1963. Chłapowski, K., <i>Granice i podziały administracyjne Królestwa Polskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XV–XVIII wieku</i>, „Studia Geohistorica” 7, 2020, s. 163–189. Gąsiorowski A., <i>Powiat w Wielkopolsce XIV–XVI wieku. Z zagadnień zarządu terytorialnego i podziałów Polski późnośredniowiecznej</i>, Poznań 1965. S. Smolka, <i>O przygotowawczych pracach do geografii historycznej Polski (uwagi wstępne Mirosław Filipowicz, opracowanie Jan Kurowiak)</i>, „Studia Geohistorica” 1, 2017, s. 7–13. Szady B., <i>Czasowo-przestrzenne bazy danych jako narzędzie w geografii historycznej</i>, „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Geographica Socio-Oeconomica” 14, 2013, s. 17-23. Szady B., <i>Geografia historyczna w Polsce - rozwój i perspektywy</i>. „Studia Geohistorica” 1, 2017, nr 1, s. 19–38. <i>The spatial humanities: GIS and the future of humanities scholarship</i>, red. D. J. Bodenhamer, J. Corrigan, T. M. Harris, Bloomington, 2010. Tyszkiewicz J., <i>Geografia historyczna. Zarys problematyki</i>, Warszawa 2014. Szczegółowe wskazówki bibliograficzne i dodatkowe lektury na konkretne zajęcia będą wskazywane na bieżąco.
	Uzupełniająca lista lektur	Cresswell T., <i>Place: An Introduction</i>, Chichester 2015. Nazwy miejscowe Polski : historia, pochodzenie, zmiany, t. 1-16, Kraków 2004-2021. Southall H., Mostern R., Berman M. L., <i>On historical gazetteers</i>, „International Journal of Humanities and Arts Computing” 5, nr 2, 2011
	Adresy eZasobów	Uzupełniające https://www.davidrumsey.com/ - David Rumsey Historical Map Collection https://wiki.kul.pl/lhdb/O%C5%9Brodek_Bada%C5%84_nad_Geografi%C4%85_Historyczn%C5%9B_O%C5%9Brodek_Bada%C5%84_nad_Geografi%C4%85_Historyczn%C5%9B - Ośrodek Badań nad Geografią Historyczną Kościoła w Polsce https://cmu-lib.github.io/dhlg/project-videos/mostern/ - Historical Gazetteers https://atlas.ihpan.edu.pl/pastmaps/ - Mapy z przeszłością https://atlasfontium.pl/ - Atlas Fontium https://atlas1918.ihpan.edu.pl/ - Internetowy Atlas Polski Niepodległej http://igrek.amzp.pl/ - Mapy archiwalne Polski i Europy Środkowej

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Dyskusja nad podstawowymi pojęciami z zakresu geografii historycznej. Analiza źródeł podatkowych pod kątem rekonstrukcji sieci osadniczej. Analiza przydatności map dawnych z różnych epok. Omówienie i scharakteryzowanie podstawowych atlasów i słowników historyczno-geograficznych dla ziem polskich jako źródła wiedzy o dawnym krajobrazie. Ćwiczenia z narzędziami typu GIS. Geoportal jako forma prezentacja danych przestrzennych w Internecie.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.